

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Кафедра обліку та аудиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету ДВНЗ»УжНУ

 д.е.н. Сержанов В.В.

“ 2 ” червня 20 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Звітність підприємств

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	07«Управління і адміністрування»
Спеціальність	071 “Облік і оподаткування”
Предметна спеціальність (Спеціалізація) (за наявності)	«Облік, аудит і оподаткування», «Бізнес-консалтинг»
Освітня програма	«Облік, аудит і оподаткування», «Бізнес-консалтинг»
Статус дисципліни	обов’язкова
Мова навчання	українська

2021-2022 навчальний рік

**Робоча програма з дисципліни «Звітність підприємств» для студентів,
галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»,
спеціальність: 071 «Облік і оподаткування», освітня програма «Облік,
аудит і оподаткування» та освітня програма «Бізнес-консалтинг».**
Рівень підготовки: Бакалавр.

Розробник: к.е.н., доц. кафедри обліку і аудиту Ганусич В.О.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри обліку та аудиту,
протокол №16 від «7» травня 2021 року.

Завідувач кафедри обліку та аудиту (проф. Колісник Г.М.)

Схвалено методичною комісією економічного факультету ДВНЗ «УжНУ» за
галуззю знань: 07 «Управління та адміністрування» спеціальність 071 «Облік і
оподаткування».

Протокол від «1» червня 2021 року, № 6.

Голова комісії

доц. Шуліко А.О.

*Робоча програма навчальної дисципліни не є об'єктом авторського права та
інтелектуальної власності, що впливає із ст. 8 Закону України про авторське
право та суміжні права.*

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,5	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Обов'язкова дисципліна: Цикл професійної підготовки (ОК2)—ОК 2.23.	
Модулів – 2	Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування», Освітні програми «Облік, аудит і оподаткування»; «Бізнес-консалтинг»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	5-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: <u>реферат</u>		Семестр	
Загальна кількість годин – 105		8-й	9-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		28 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	2 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		53 год.	9 год.
Індивідуальні завдання:			
- год.			
Вид контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 49% до 51%
- для заочної форми навчання – 6% до 94%;

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна „Звітність підприємств” передбачає вивчення способів узагальнення облікової інформації у фінансовій, податковій, статистичній та інших видах звітності.

Мета викладання дисципліни – вивчення призначення, структури та методики складання форм фінансової, податкової, статистичної і спеціальної звітності, та звітності до фондів загальнообов’язкового державного соціального страхування.

Завдання навчальної дисципліни:

- вивчення нормативних актів, які стосуються порядку складання та подання фінансової, податкової, статистичної та інших форм звітності; оволодіння навичками користування нормативними актами в процесі складання різних звітних форм;

- розгляд змісту звітності підприємства та використання звітної інформації в процесі управління;

- вивчення призначення та структури окремих форм фінансової, податкової, статистичної та інших форм звітності;

- оволодіння навичками узагальнення облікової інформації з метою складання конкретних звітних форм.

- розуміння взаємоув’язки форм фінансової, податкової та іншої звітності та перевірка правильності їх складання.

Предмет дисципліни – інформація про фінансовий стан, фінансові результати та рух грошових коштів підприємства.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен *знати*:

- зміст та класифікацію звітності підприємств;
- Закон України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність” та Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, які регулюють порядок складання та подання форм фінансової звітності;
- коло користувачів фінансової звітності, їх інформаційні потреби, терміни складання та подання фінансової звітності користувачам;
- принципи складання та якісні характеристики фінансової звітності;
- можливі події, які призводять до необхідності внесення змін у фінансові звіти минулих періодів, та способи відображення таких подій в обліку і звітності;
- порядок зведення та консолідації фінансових звітів;
- порядок складання фінансової звітності суб’єктів малого підприємництва.
- зміст, нормативне регулювання та строки подання податкової звітності;
- види звітних форм за місцевими та загальнодержавними податками і зборами;
- порядок складання та подання звітності по єдиному соціальному внеску.
- склад та основні форми статичної і спеціальної звітності.

Вивчивши курс „Звітність підприємств” студент повинен *вміти*

- узагальнювати облікові дані для відповідного відображення їх у фінансовій звітності;
- складати форми фінансової звітності, розуміти їх призначення та вміти співставляти окремі показники звітності;
- виправляти помилки у фінансовій звітності минулих періодів;
- складати консолідовану а зведену фінансову звітність, фінансову звітність суб’єктів малого підприємництва;
- складати окремі форми податкової звітності (декларацій з прибутку та податку на додану вартість, розрахунку акцизного збору, звітності з податку на доходи фізичних осіб);
- розраховувати показники для звітності по єдиному соціальному внеску та статистичної звітності, складати зазначені форми.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Звітність підприємств» є опанування таких навчальних дисциплін освітньої програми

Назва освітньої компоненти (навчальної дисципліни)
Політична економія
Мікроекономіка
Макроекономіка
Вища математика
Статистика
Бухгалтерський облік (загальна теорія)
Фінансовий облік 1,2

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни «Звітність підприємств» передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти програмних результатів навчання відповідно до стандарту вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» та освітньої програми «Облік, аудит і оподаткування» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетенції(ЗК)

ЗК.1	Здатність вчитися та бути готовим до засвоєння та застосування набутих знань.
ЗК.2	Здатність до аналізу та синтезу як інструментарію виявлення проблем та прийняття рішень для їх розв'язання на основі логічних аргументів та перевірених фактів.
ЗК.3	Здатність працювати самостійно та в команді з урахуванням вимог професійної дисципліни, планування та управління часом.
ЗК.7	Здатність до гнучкого мислення та компетентного застосування набутих знань в широкому діапазоні практичної роботи за фахом та повсякденному житті.
ЗК.11	Здатність презентувати результати проведених досліджень.

Професійні компетенції (ПК)

ПК.1	Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.
ПК.2	Здатність формувати обліково-аналітичну інформацію для ефективного управління діяльністю підприємства.
ПК.3	Здатність використовувати математичний інструментарій для дослідження економічних процесів, розв'язання прикладних економічних та оптимізаційних завдань в сфері обліку, аудиту та оподаткування.
ПК.4	Здатність до відображення відомостей про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення
ПК.12	Здатність підтримувати належний рівень економічних знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН.1	Демонструвати базові знання та розуміння економічних категорій, законів, причиннонаслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.
ПРН.2	Знати місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств, установ, організацій
ПРН.3	Усвідомлювати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.
ПРН.4	Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств, установ, організацій та інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.
ПРН.5	Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту, та оподаткування господарської діяльності підприємств.
ПРН.6	Демонструвати розуміння особливостей практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств, установ та організацій різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.
ПРН.8	Обґрунтовувати ефективність прийняття рішення з використанням обліково-аналітичної інформації та розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством.
ПРН.14	Демонструвати навички володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження економічних явищ і процесів на підприємстві.
ПРН.17	Аналізувати розвиток системи і моделей бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з урахуванням професійного світогляду

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «Звітність підприємств» є:

- Підсумковий екзамен;
- Модульні контрольні роботи;
- Вирішення наскрізних практичних завдань;
- Реферати та презентації з окремих дискусійних питань;

Конкретні засоби діагностики та методи їх демонстрування визначаються розробником (розробниками) робочої програми навчальної дисципліни

5.2. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.

Протягом семестру студенти виконують дві модульні контрольні роботи, кожна з яких оцінюється в діапазоні від 0 до 25 балів.

Модульна письмова контрольна робота включає:

- два теоретичні питання - 10 балів;
- задачу – 10 балів;
- тестове завдання, яке містить п'ять питань – 5 балів;

Оцінка знань з теоретичного питання має рівні: від 0 до 5 балів.

Порядок оцінювання:

5 балів – вичерпний виклад змісту питання із застосуванням аналізу та вмінням робити висновки;

4 бали – розгорнутий виклад змісту питання, але відсутні аналіз та висновки;
3 бали – правильний, але не досить повний виклад змісту питання;
2 бали – неповний виклад змісту питання та допущено значні помилки і неточності;
1 бал – характер відповіді дає підставу стверджувати, що студент неправильно зрозумів зміст питання і тому не відповідає на нього по суті, припустившись грубих помилок у змісті відповіді;

0 балів - студент не знає правильної відповіді.

Задачі у модульному завданні оцінюються у 10 балів, в тому числі:

від 0 до 6 балів – за правильність виконання розрахунків;

від 0 до 4 балів – за правильність заповнення передбаченого умовою звіту (фрагменту звіту).

Максимальна оцінка контролю систематичності та активності роботи студента становить 10 балів за один модуль.

Порядок оцінювання:

10 балів – відвідано не менше 90 % семінарських (практичних) занять та отримано оцінки «добре», «відмінно».

8 балів – відвідано не менше 75 % семінарських (практичних) занять та отримано оцінки «добре», «відмінно» або не менше 90 % занять та отримано оцінки «задовільно», «добре», «відмінно».

5 балів – відвідано не менше 60 % семінарських (практичних) занять та отримано оцінки «добре», «відмінно», або не менше 75% занять та отримано оцінки «задовільно», «добре», «відмінно».

3 бали – відвідано не менше 50 % семінарських (практичних) занять та отримано оцінки «добре», «відмінно», або не менше 60 % занять та отримано оцінки «задовільно», «добре», «відмінно».

Систематичність та активність роботи всіх інших студентів оцінюється в 0 балів.

За виконання завдань на практичних заняттях студент може отримати оцінку у 15 балів. Для цього необхідно мати не менше трьох відповідей у дошки (кожна з яких оцінюється максимально у 5 балів). Ця відповідь складається із:

- теоретичної відповіді по темі заняття – до 2 балів;
- самостійного розв'язку задачі середнього або високого рівня складності – до 3 балів;

Якщо студент бере участь у студентських олімпіадах, конкурсах наукових робіт, наукових конференціях тощо, то до підсумкової суми балів додається відповідна кількість балів в залежності від результативності вищевказаних робіт.

Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену. Екзаменаційний білет містить два теоретичні питання та ситуаційне завдання. Кожне теоретичне питання оцінюється у 40 балів за таким критеріями оцінювання:

40 балів – вичерпний виклад змісту питання із застосуванням аналізу та вмінням робити висновки;

30 балів – розгорнутий виклад змісту питання, але відсутні аналіз та висновки;

15 балів – правильний, але не досить повний виклад змісту питання;

10 балів – неповний виклад змісту питання та допущено значні помилки і неточності;

5 балів – характер відповіді дає підставу стверджувати, що студент неправильно зрозумів зміст питання і тому не відповідає на нього по суті, припустившись грубих помилок у змісті відповіді;

0 балів - студент не знає правильної відповіді.

Ситуаційне завдання в екзаменаційному білеті сформульовано у вигляді тестового завдання, оцінюється у 20 балів за підсумком балів:

від 0 до 10 балів – за правильність відповіді на тестове завдання;

від 0 до 15 балів – за вміння аргументовано пояснити відповідь, розуміння змісту звітних показників, їх взаємозв'язку у різних формах.

Взірець модульного контрольного завдання

Теоретичні питання.

1. Принципи фінансової звітності
2. виправлення помилок у фінансових звітах минулих періодів

Задача.

Скласти розділ II „Основні засоби” форми № 5 „Примітки до річної фінансової звітності”. Інформація про залишок основних засобів підприємства на початок року та операції, які відбулися протягом року, міститься у таблицях 2.1. та 2.2.

Залишок основних засобів на початок року, тис. грн.

Таблиця 1.

Найменування групи основних засобів	Код субрахунку	Первісна вартість	Знос	Залишкова вартість
Будинки та споруди	103	372,1	105,4	266,7
Машини та обладнання	104	249,8	164,2	85,6
Транспортні засоби	105	52,0	5,2	46,8
Інструменти, прилади, інвентар	106	12,3	8,0	4,3
Малоцінні необоротні матеріальні активи	112	24,6	12,3	12,3
Разом		710,8	295,1	415,7

Операції з основними засобами, що відбулися на підприємстві протягом року, тис. грн.

Таблиця 2.

№ з/п	Зміст операції	Сума
1	Введено в експлуатацію: - в жовтні об'єкт малоцінних необоротних матеріальних активів; - у грудні виробниче обладнання, отримане у лізинг.	5,0 18,0
2	Вибув за рік автомобіль: - за первісною вартістю - сума зносу	52,0 10,4
3	Нараховано амортизацію за групами основних засобів: - будинки та споруди; - машини та обладнання; - транспортні засоби; - інструменти, прилади, інвентар; - малоцінні необоротні матеріальні активи.	20,3 42,4 5,2 2,0 5,0
4	Проведено дооцінку всіх об'єктів групи „машини і обладнання” до справедливої вартості: - первісну вартість; - суму зносу.	115,0 75,6
5	Отримано в операційну оренду приміщення складу	100,0
6	Передано в операційну оренду верстат: - первісна вартість; - сума зносу.	15,0 4,0

Тести.

Впишіть правильні відповіді у таблицю:

1.		2.		3.		4.		5.	
----	--	----	--	----	--	----	--	----	--

1. Звітність – це...

а) форма бухгалтерського обліку;

б) система даних, що характеризує роботу підприємства за певний період;

- в) первинний документ;
- г) напрямок економічного аналізу.

2. Статистична звітність містить:

- а) Інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період;
- б) Інформацію про розрахунок, нарахування та сплату суб'єктами господарювання податків, внесків та зборів містить;
- в) Інформацію, яка дає кількісну характеристику масових явищ та процесів економічної, соціальної та інших сфер життя;
- г) Інформацію про нарахування та сплату підприємством єдиного соціального внеску..

3. Проміжна (квартальна) фінансова звітність подається:

- а) не пізніше 25 числа місяця, наступного за звітним періодом;
- б) не пізніше 15 числа місяця, наступного за звітним періодом;
- в) в останній день звітного періоду;
- г) не пізніше 9 лютого наступного за звітним року.

4. Визначить критерії, за якими певна стаття наводиться у фінансовій звітності:

- а) стаття виражена в національній або іноземній валюті;
- б) при відображенні статті бухгалтер керується виключно економічними інтересами підприємства;
- в) оцінка статті може бути достовірно визначена та існує імовірність надходження або вибуття майбутніх економічних вигод, пов'язаних із цією статтею;
- г) стаття містить інформацію про доходи або витрати.

5. Баланс – це:

- а) звіт про фінансовий стан підприємства, який відображає на певну дату, його активи, зобов'язання і власний капітал;
- б) звіт, який розкриває структуру власного капіталу та причини, які вплинули на зміну його складових;
- в) звіт про рух грошових коштів;
- г) це звіт про доходи та витрати підприємства.

Взірець екзаменаційного білету

Форма N Н-5.05

ДВНЗ „Ужгородський національний університет

(повне найменування вищого навчального закладу)

напрямок підготовки: 07 "Управління та адміністрування"

(шифр і назва напряму підготовки)

спеціальність: 6.071 "Облік і оподаткування";

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація: Облік, аудит і оподаткування

Семестр 8

(назва)

Навчальна дисципліна Звітність підприємств

Екзаменаційний білет № 12

1. Зміст та класифікація звітності підприємства.
2. Особливості складання Балансу за формою № 1-м.
3. Виконайте та поясніть ситуаційне завдання:

Які зміни у фінансовій звітності викличе операція по відвантаженню покупцю готової продукції на 1200грн (з ПДВ), собівартість готової продукції – 700грн?

а)	Баланс	Актив	Збільшення дебіторської заборгованості на 1000грн, зменшення залишку готової продукції на 700 грн.
		Пасив	Збільшення нерозподіленого прибутку на 300 грн, збільшення кредиторської заборгованості по розрахунках з бюджетом на 200 грн.
	Звіт про фінансові результати		Збільшення валового прибутку на 300 грн
б)	Баланс	Актив	Збільшення дебіторської заборгованості на 1200грн, зменшення залишку готової продукції на 700 грн.
		Пасив	Збільшення нерозподіленого прибутку на 300 грн, збільшення кредиторської заборгованості по розрахунках з бюджетом на 200 грн.
	Звіт про фінансові результати		Збільшення валового прибутку на 300 грн.
в)	Баланс	Актив	Збільшення кредиторської заборгованості на 1000грн, зменшення залишку готової продукції на 700 грн.
		Пасив	Зменшення нерозподіленого прибутку на 300 грн, зменшення кредиторської заборгованості по розрахунках з бюджетом на 200 грн.
	Звіт про фінансові результати		Зменшення валового прибутку на 200 грн
г)	Баланс	Актив	Збільшення нерозподіленого прибутку на 300 грн, збільшення кредиторської заборгованості по розрахунках з бюджетом на 200 грн.
		Пасив	Збільшення дебіторської заборгованості на 1200грн, зменшення залишку готової продукції на 700 грн.
	Звіт про фінансові результати		Збільшення валового прибутку на 300 грн

Розглянуто і затверджено на засіданні кафедри Обліку та аудиту
 Протокол № ____ від „ ____ ” _____ 20 ____ року

Зав. кафедрою _____ Колісник Г.М. Екзаменатор _____ Ганусич В.О.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

	Бали
Модуль 1	50
Відвідування занять та активність студента	10
Виконання завдань на практичних заняттях	15
Модульна контрольна робота	25
Модуль 2	50
Відвідування занять та активність студента	10
Виконання завдань на практичних заняттях	15
Модульна контрольна робота	25
Разом	100

Шкала для оцінювання модульної контрольної роботи:

Завдання Оцінка	Теоретичне питання 1	Теоретичне питання 2	Задача	Тести	Сума балів
Можливий максимум	5	5	10	5	25
Оцінка студента					

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. Фінансова звітність

Тема 1. Загальні вимоги до звітності підприємств

Періодичність узагальнення даних бухгалтерського обліку. Зміст та визначення звітності підприємств. Завдання звітності. Використання звітних даних в процесі управління. Бухгалтерська звітність. Класифікація бухгалтерської звітності. Внутрішня та зовнішня звітність. Визначення та завдання основних видів зовнішньої звітності: фінансової, податкової, статистичної, спеціальної та іншої звітності.

Зміст фінансової звітності. Нормативне регулювання фінансової звітності. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 „Загальні вимоги до фінансової звітності”. Користувачі фінансової звітності. Терміни складання та подання фінансової звітності. Критерії відображення даних у фінансовій звітності. Економічна вигода.

Нормативне регулювання приміток до річної фінансової звітності. Призначення та структура приміток до річної фінансової звітності. Частина приміток до річної фінансової звітності, що складається в довільній формі.

Принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Обачливість. Повне висвітлення. Автономність. Послідовність. Безперервність. Нарахування та відповідність доходів та витрат. Превалювання сутності над формою. Історична (фактична) собівартість. Єдиний грошовий вимірник. Періодичність. Якісні характеристики фінансової звітності. Дохідливість. Доречність. Достовірність. Порівнюваність.

Тема 2. Баланс підприємства

Визначення балансу. Балансове рівняння. Активи. Власний капітал. Зобов'язання. Структура активу балансу. Необоротні активи. Оборотні активи. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття. Структура пасиву балансу. Власний капітал. Довгострокові зобов'язання та забезпечення. Поточні зобов'язання та забезпечення. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття

Умови визнання статей активу. Отримання активу внаслідок минулих подій. Можливість контролювання активу підприємством. Імовірність отримання в майбутньому вигоди від активу. Можливість достовірної оцінки активу. Істотність інформації щодо активу. Умови визнання статей зобов'язань. Виникнення зобов'язання в наслідок минулих подій. Зменшення економічних вигод у майбутньому в наслідок погашення зобов'язань. Достовірне визначення суми, що підлягає погашенню. Істотність інформації щодо зобов'язання.

Узагальнення даних бухгалтерського обліку для складання балансу. Зв'язок розділів активу та пасиву балансу із планом рахунків. Принцип „нетто”, регулюючі статті. Заповнення титульної сторінки балансу. Заповнення статей активу і пасиву балансу на початок та кінець періоду. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності.

Тема 3. Звіт про фінансові результати

Визначення звіту про фінансові результати. Мета складання та структура звіту про фінансові результати. Доходи. Витрати. Прибуток (збиток). Сукупний дохід. Елементи операційних витрат. Прибуток на акцію.

Визначення доходів. Класифікація доходів для відображення у звіті про фінансові результати. Критерії визнання доходів. Вплив операцій на збільшення активів чи зменшення зобов'язань, достовірність визначення результату.

Визначення витрат. Класифікація витрат для відображення у звіті про фінансові результати. Критерії визнання витрат. Вплив операцій на зменшення активів чи збільшення зобов'язань, достовірність визначення результату.

Методика складання окремих розділів звіту про фінансові результати. Зв'язок статей звіту про фінансові результати з планом рахунків.

Тема 4. Звіт про рух грошових коштів

Визначення звіту про рух грошових коштів. Мета складання та структура звіту про рух грошових коштів. Грошові кошти. Еквіваленти грошових коштів. Не грошові операції. Рух грошових коштів.

Основні характеристики грошового потоку підприємства. Класифікація грошових потоків.

Прямий та непрямий методи складання звіту про рух грошових коштів. Етапи складання звіту про рух грошових коштів за різними методам. Визначення руху грошових коштів в результаті операційної діяльності. Визначення руху грошових коштів в результаті інвестиційної діяльності. Визначення руху грошових коштів в результаті фінансової діяльності. Визначення чистого руху коштів за звітний період. Облік впливу зміни валютних курсів. Визначення і звіряння залишку грошових коштів на кінець року.

Тема 5. Звіт про власний капітал

Визначення звіту про власний капітал. Мета складання звіту про власний капітал.

Власний капітал та його функції. Елементи власного капіталу. Зареєстрований капітал. Капітал у дооцінках. Додатковий капітал. Резервний капітал. Нерозподілений прибуток (непокритий збиток). Неоплачений капітал. Вилучений капітал. Чисті активи підприємства.

Визначення скоригованого залишку власного капіталу на початок року. Відображення змін у складі власного капіталу. Визначення залишку власного капіталу на кінець року.

Тема 6. виправлення помилок і зміни у фінансових звітах

Визначення та види помилок в бухгалтерському обліку. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 „Виправлення помилок та зміни у фінансових звітах”. Способи виправлення помилок, допущених при складанні фінансових звітів у попередніх періодах в залежності від їх впливу на фінансові результати. Етапи виправлення помилок. Відображення виправлення помилки у фінансовій звітності.

Визначення облікової оцінки. Обставини, що зумовлюють потребу в перегляді попередньої оцінки. Відображення змін в облікових оцінках у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності.

Облікова політика. Принцип послідовності. Випадки, в яких можливо змінювати облікову політику. Відображення зміни облікової політики у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності.

Визначення події після дати балансу. Класифікація подій після дати балансу. Відображення в обліку та звітності подій, які надають додаткову інформацію про обставини, що існували на дату балансу. Відображення у примітках до річної фінансової звітності подій, які вказують на обставини, що виникли після дати балансу.

МОДУЛЬ 2. Фінансова звітність підприємств з різною організаційно-правовою структурою. Податкова, статистична та інша звітність підприємств

Тема 7. Зведена і консолідована фінансова звітність

Об'єднання підприємств. Організаційно-правові форми об'єднань. П(С)БО 19 „Об'єднання підприємств”. Холдингова компанія. Материнське (холдингове) підприємство. Дочірнє підприємство. Випадки складання зведеної та консолідованої фінансової звітності.

НП(С)БО 2 „Консолідована фінансова звітність”. Контроль материнського підприємства над дочірнім. Принципи включення показників фінансової звітності дочірнього підприємства до консолідованої фінансової звітності.

Склад і форми консолідованої фінансової звітності. Внутрігрупові операції. Внутрігрупове сальдо. Частка меншості. Балансова вартість інвестицій у дочірні підприємства. Частка материнського підприємства в чистих активах дочірнього. Гудвіл при консолідації. Відображення реалізованих прибутків та збитків від внутрішньогрупових операцій.

Тема 8. Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва

Критерії визнання малих підприємств. П(С)БО 25 „Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва”.

Склад фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва. Терміни подання фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва. Структура та методика складання Балансу за формою 1-м. Структура та методика складання Звіту про фінансові результати за формою 2-м. Структура та методика складання Балансу за формою 1-мс. Структура та методика складання Звіту про фінансові результати за формою 2-мс.

Тема 9. Податкова звітність

Податкове законодавство в Україні. Податковий обов'язок. Звітні періоди та терміни подання звітності, згідно Податкового кодексу України. Загальнодержавні податки. Загальнодержавні збори. Місцеві податки. Місцеві збори.

Правила ведення обліку доходів, витрат та інших показників для складання податкової звітності. Облік податкових різниць. Порядок зберігання підтверджуючих документів.

Визначення податкової декларації (розрахунку). Форма податкової декларації (розрахунку). Обов'язкові реквізити податкової декларації.

Порядок подання податкової звітності до органів державної податкової служби. Терміни подання податкових декларацій залежно від визначеного ПКУ базового податкового періоду для окремого виду податку або збору. Способи подання податкової декларації. Подання декларації особисто платником податків або уповноваженою на це особою. Порядок надсилання податкової декларації поштою (з повідомленням про вручення та з описом вкладення). Подання податкової декларації засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації електронного підпису підзвітних осіб.

Електронна звітність: заключення договору, формат звітності, оформлення та терміни подання.

Порядок складання та подання Декларації з податку на прибуток підприємства. Порядок складання та подання Декларації з податку на додану вартість. Порядок складання та подання Декларації акцизного податку. Порядок складання та подання Декларації з податку на доходи фізичних осіб. Податкової декларації екологічного податку. Порядок складання та подання форм податкових розрахунків з рентної плати за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами на нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами природного газу та аміаку територією України. Порядок складання та подання Податкового розрахунку з рентної плати за нафту, природний газ і газовий конденсат, що видобуваються в Україні. Порядок складання та подання форм Податкових розрахунків з плати за користування надрами. Порядок складання та подання Податкової декларації з плати за землю (земельний податок та/або орендна плата за земельні ділянки державної або комунальної власності). Порядок складання та подання Податкової декларації з фіксованого сільськогосподарського податку. Порядок складання та подання Податкового розрахунку суми збору за першу реєстрацію транспортних засобів. Порядок складання та подання Податкового розрахунку збору за користування радіочастотним ресурсом України. Порядок складання та подання форм Податкових декларацій збору за спеціальне використання води. Порядок складання та подання Податкового розрахунку за спеціальне використання лісових ресурсів. Порядок складання та подання Податкової декларації зі збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну і теплову енергію, крім електроенергії, виробленої кваліфікованими когенераційними установками. Порядок складання та подання Податкової декларації зі збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на природний газ для споживачів усіх форм власності.

Загальні правила нарахування та сплати місцевих податків і зборів. Місцеві податки і збори, що справляються в м. Ужгороді. Звітність за місцевими податками і зборами. Порядок складання та подання Податкової декларації збору за місця для паркування транспортних засобів. Порядок складання та подання Податкової декларації туристичного збору.

Тема 10. Звітність по загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню

Основні принципи, загальні правові, фінансові та організаційні засади загальнообов'язкового державного соціального страхування. Платники єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Застраховані особи.

Порядок подачі звітності та сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування до органу Міністерства доходів України. Розрахунок суми страхових внесків на загальнообов'язкове державне страхування. Структура та особливості складання звіту про єдиний соціальний внесок.

Строки подачі Звіту про зайнятість та працевлаштування інвалідів. Методика обчислення основних показників звіту. Умови, за яких підприємство нараховує та сплачує штраф до Фонду соціального захисту інвалідів.

Тема 11. Статистична і спеціальна звітність

Регламентация статистичної звітності. Суб'єкти та завдання державного статистичного спостереження. Зміст та порядок складання форми 1-ПП (квартальна, річна) „Звіт про суми пільг в оподаткуванні юридичних осіб та фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності”. Звіт про наявність та рух основних засобів, амортизацію (знос). Статистична звітність підприємств торгівлі і громадського харчування. Звіт про фінансові результати і дебіторську і кредиторську заборгованість. Звіт про випуск, реалізацію в обіг цінних паперів. Звіт про основні показники діяльності підприємства за формою 1-підприємство „Структурне обстеження підприємства”. Статистична звітність з праці: 1-ПВ (місячна) „Звіт з праці”, 1-ПВ (квартальна) „Звіт з праці”, 6-ПВ (річна) „Звіт про кількість працівників, їх якісний склад та професійне навчання”, 7-ПВ (один раз на чотири роки) „Звіт про заробітну плату за професіями окремих працівників”.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
	Всього годин	у т.ч.			Всього годин	у т.ч.		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота студентів		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота студентів
МОДУЛЬ 1. Фінансова звітність								
Тема 1. Загальні вимоги до звітності підприємств	8	2	2	4	8	-	-	8
Тема 2. Баланс підприємства	8	2	2	4	8	1	1	6
Тема 3. Звіт про фінансові результати	8	2	2	4	8	1	1	6
Тема 4. Звіт про рух грошових коштів	8	2	2	4	8	1	-	7
Тема 5. Звіт про власний капітал	8	2	2	4	8	1	-	7
Тема 6. Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах	8	2	2	4	8	-	-	8
МОДУЛЬ 2. Фінансова звітність підприємств з різною організаційно-правовою структурою. Податкова, статистична та інша звітність підприємств.								
Тема 7. Зведена і консолідована фінансова звітність	8	2	2	4	8	1	-	7
Тема 8. Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва	8	2	2	4	8	1	-	7
Тема 9. Податкова звітність	25	4	4	17	25	2	1	22
Тема 10. Звітність по загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню	8	4	2	2	8	1	1	6
Тема 11. Статистична звітність.	8	4	2	2	8	1	-	7
Разом	105	28	24	53	105	10	4	91

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	Фінансова звітність підприємства	8	2
2	Примітки до річної фінансової звітності	2	-
3	Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах	2	-
4	Зведена і консолідована фінансова звітність	2	-
5	Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва	2	-
6	Податкова звітність	4	1
7	Звітність по загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню.	2	1
8	Статистична звітність	2	-
	Разом	24	4

Самостійна робота

Назва теми	Денна форма навчання, годин	Заочна форма навчання, годин
МОДУЛЬ 1. Фінансова звітність		
Тема 1. Загальні вимоги до звітності підприємств.	4	8
Тема 2. Баланс підприємства	4	6
Тема 3. Звіт про фінансові результати	4	6
Тема 4. Звіт про рух грошових коштів	4	7
Тема 5. Звіт про власний капітал	4	7
Тема 6. Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах	4	8
МОДУЛЬ 2. Фінансова звітність підприємств з різною організаційно-правовою структурою. Податкова, статистична та інша звітність підприємств.		
Тема 7. Зведена і консолідована фінансова звітність	8	7
Тема 8. Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва	8	7
Тема 9. Податкова звітність	25	22
Тема 10. Звітність по загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню.	8	6
Тема 11. Статистична звітність.	8	7
Разом	105	91

Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання є однією із форм навчання у вищій школі, що має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують в процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. Це форма розвитку творчих здібностей, актуалізації мотивів як навчально-пізнавальної так і наукової і інноваційної діяльності студентів. Індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом під керівництвом викладача у формі реферату. Закріплення та розвиток практичних навичок досягається через самостійний розв'язок задач.

До кожної теми пропонується тематика рефератів, які дозволяють поглиблено вивчити деякі теоретичні питання. Написанні реферати (2-3 за семестр) подаються викладачу, який перевіряє їх та індивідуально проводить зі студентом аналіз помилок, щодо змісту, форми та стилю викладення матеріалу. Зміст найбільш цікавих рефератів заслуховується у формі коротких доповідей на практичних заняттях.

Методичне забезпечення

1. Робоча програма та методичні матеріали для вивчення дисципліни „Звітність підприємств” для студентів за напрямом підготовки 07 "Управління та адміністрування", спеціальністю 6.071 "Облік і оподаткування", 2021 р. - 54 с.

2. Навчально-методичні матеріали для лекцій з дисципліни „Звітність підприємств” для студентів за напрямом підготовки 07 "Управління та адміністрування", спеціальністю 6.071 "Облік і оподаткування", 2021 р. (електронна версія)

Рекомендована література

Базова

1. Податковий кодекс України
2. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.1999р № 996-XIV із змінами та доповненнями.
3. Закон України „Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування” від 08.07.2010 р. № 2464-VI.
4. Закон України “Про оплату праці” від 24.03.1995р. № 108/95-ВР.
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 „Загальні вимоги до фінансової звітності”, затверджене наказом Мінфіну України від 07.02.13. №73.
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 „Консолідована фінансова звітність”, затверджене наказом Мінфіну України від 27.06.13. №628.
5. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджені наказом Мінфіну України від 28.03.13. № 433.
6. Порядок подання фінансової звітності, затверджений постановою КМУ від 28.02.2000 р. №41.
7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 “Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.05.99 р. №137.
8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 „Об’єднання підприємств”, затверджене наказом Мінфіну України від 07.07.1999. №163.
9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 „Фінансовий звіт суб’єкта малого підприємництва”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 25.02.2000 р. № 39.
10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 29 „Фінансова звітність за сегментами”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 19.05.2005 р. № 412.
11. Наказ Міністерства фінансів України „Про примітки до річної фінансової звітності” від 29.11.2000 р. №302.
13. Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування, затверджена постановою Правління ПФУ від 27.09.2010 р. № 21-5.

14. Порядок формування страховальниками звіту за сумами нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затверджений постановою Правління ПФУ від 08.10.2010 р. № 22-2.

15. Про затвердження форми звітності N 10-ПІ (річна) "Звіт про зайнятість і працевлаштування інвалідів" та Інструкції щодо заповнення форми звітності N 10-ПІ (річна) "Звіт про зайнятість і працевлаштування інвалідів", наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 10.02.2007 р. №42.

16. Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємства, наказ Державної податкової адміністрації України від 28.02.2011 за № 114;

17. Про затвердження форми Податкової декларації з податку на доходи фізичних осіб, наказ Державної податкової адміністрації України від 31.01.2011 за № 58;

18. Про затвердження форм та порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість, наказ Державної податкової адміністрації України від 25.02.2011 за № 41;

19. Про затвердження форми Реєстру виданих та отриманих податкових накладних та Порядку його ведення, наказ Державної податкової адміністрації України від 24.12.2010 за № 1002;

20. Про затвердження форми Декларації акцизного податку, Порядку заповнення та подання Декларації акцизного податку, наказ Державної податкової адміністрації України від 24.12.2010 за № 1030;

21. Про затвердження форми Податкової декларації екологічного податку, наказ Державної податкової адміністрації України від 24.12.2010 за № 1010;

22. Про затвердження форм податкових розрахунків з рентної плати за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами на нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами природного газу та аміаку територією України, наказ Державної податкової адміністрації України від 24.12.2010 за № 1011;

23. Про затвердження форми Податкового розрахунку з рентної плати за нафту, природний газ і газовий конденсат, що видобуваються в Україні, наказ Державної податкової адміністрації України від 24.12.2010 за № 1012;

24. Про затвердження форм Податкових розрахунків з плати за користування надрами, наказ Державної податкової адміністрації України від 24.12.2010 за № 1013;

25. Про затвердження форми Податкової декларації з плати за землю (земельний податок та/або орендна плата за земельні ділянки державної або комунальної власності), наказ Державної податкової адміністрації України від 24.12.2010 за № 1015;

26. Про затвердження форми Податкової декларації з фіксованого сільськогосподарського податку, наказ Державної податкової адміністрації України від 24.12.2010 за № 1016;

27. Про затвердження форми Податкового розрахунку суми збору за першу реєстрацію транспортних засобів, наказ Державної податкової адміністрації України від 23.12.2010 за № 994;

28. Про затвердження форми Податкового розрахунку збору за користування радіочастотним ресурсом України, наказ Державної податкової адміністрації України від 24.12.2010 за № 1018;

29. Про затвердження форм Податкових декларацій збору за спеціальне використання води, наказ Державної податкової адміністрації України від 24.12.2010 за № 1009;

30. Про затвердження форми Податкового розрахунку за спеціальне використання лісових ресурсів, наказ Державної податкової адміністрації України від 24.12.2010 за № 1019;

31. Про затвердження форми Податкової декларації зі збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну і теплову енергію, крім електроенергії, виробленої кваліфікованими когенераційними установками, наказ Державної податкової адміністрації України від 24.12.2010 за № 1026;
32. Про затвердження форми Податкової декларації зі збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на природний газ для споживачів усіх форм власності, наказ Державної податкової адміністрації України від 24.12.2010 за № 1017;
33. Про затвердження форм податкових декларацій збору за місця для паркування транспортних засобів та туристичного збору, наказ Державної податкової адміністрації України від 24.12.2010 за № 1014.
34. Алпатова Н. Примітки до річної фінансової звітності // Все про бухгалтерський облік. - № 6. - 22 січня 2008 р. - с. 38-53.
35. Бондар М.І., Верига Ю.А., Орищенко М.М. Звітність підприємства: Підручник. - К.: «Центр учбової літератури», 2015. - 570 с.
36. Вітряк І. Звіт про фінансові результати // Все про бухгалтерський облік. - № 6. - 22 січня 2008 р. - с. 19-25.
37. Гольцова С.М., Плікус І.Й. Звітність підприємств (фінансова, статистична, консолідована та до фондів соціального та пенсійного страхування): Навчальний посібник. - Київ: „Центр навчальної літератури”, 2004. - 292 с.
38. Давидюк Т.В., Остап'юк Н.А., Романчук К.В. Складання та читання звітності або не все складно, що таким здається: Навчальний посібник для початківців. Частина 2. / За ред. Ф.Ф. Бутинця. - Житомир: ПП „Рута”, 2006. - 292 с.
39. Добровський В.М. Звітність підприємств: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. - К.: КНЕУ, 2001. - 195 с.
40. Звітність підприємств. 2-ге видання. Навчальний посібник / За ред. проф. Вериги Ю.А. - Київ: Центр навчальної літератури, 2008. - 776с..
41. Звітність підприємства: навчальний посібник / Е.С. Гейер, О.М. Головащенко, О.А. Наумчук, Л.І. Тимчина. - Донецьк: ДонНУЕТ, 2014. - 435 с.
42. Зоріна В.Н., Осадча Т.С., Зорін Г.Г. Фінансова звітність підприємств: Навчальний посібник. - Київ: Центр навчальної літератури, 2005. - 200с.
43. Кулакова М. Звіт про рух грошових коштів // Все про бухгалтерський облік. - № 6. - 22 січня 2008 р. - с. 26-34.
44. Кузнецова Н. Звіт про власний капітал // Все про бухгалтерський облік. - № 33. - 10 квітня 2013 р. - с. 9-21.
45. Лень В.С., Гливенко В.В. Звітність підприємства: Підручник. - 2-ге вид., перероб. і допов. - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 612 с.
46. Лесна І. Порядок заповнення додатків до річних приміток „Інформація за сегментами” // Все про бухгалтерський облік. - № 6. - 22 січня 2008 р. - с. 56-59.
47. Сендзюк О. Новий баланс // Все про бухгалтерський облік. - № 33. - 10 квітня 2013 р. - с. 9-21.
48. Сендзюк О. Новий звіт про фінансові результати // Все про бухгалтерський облік. - № 33. - 10 квітня 2013 р. - с. 22-28.
49. Стрельников О.І. Звітність підприємства: навч.посібник/ О. І. Стрельников, Ю. Л. Петрушевський. - Львів: Магнолія 2006, 2013. - 312 с.
50. Пантелєєв В.П. Фінансова звітність: Навчальний посібник. / За ред. В.О. Шевчука. - Київ, Державна академія статистики, обліку та аудиту, 2004. - 227 с.
51. Рижикова О. Баланс // Все про бухгалтерський облік. - № 6. - 22 січня 2008 р. - с. 8-18.
52. Рижикова О. Звіт про власний капітал // Все про бухгалтерський облік. - № 6. - 22 січня 2008 р. - с. 34-37.
53. Харламова О. МСФЗ-звітність: новації в розкритті інформації // Все про бухгалтерський облік. - № 33. - 10 квітня 2013 р. - с. 42-47.

54. Хомин П.Я., Журавель Г.П. Звітність підприємств. Навчальний посібник. – К: ВД „Професіонал”, 2006. – 656с.
55. Чабанова Н.В., Чупир Т.Я., Василенко Ю.А. Фінансова звітність підприємств: Навчальний посібник. – Х.: Фактор, 2006. – 444с.
56. Чалий І. Інформація за сегментами // Все про бухгалтерський облік. - № 6. – 22 січня 2008 р. – с. 54-55.
57. Шершун І. Звіт про рух грошових коштів // Все про бухгалтерський облік. - № 33. – 10 квітня 2013 р. – с. 29-37.
58. Шустваль Т. Нові підходи до складання фінзвітності: вивчаємо свіже НП(С)БО 1 // Все про бухгалтерський облік. - № 33. – 10 квітня 2013 р. – с. 5-8.

Допоміжна

1. Бутинець Ф.Ф., Лайчук С.М., Олійник О.В., Шигун М.М. Організація бухгалтерського обліку: Підручник, - Житомир: ПП „Рута”, 2002. – 592с.
2. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні: Навчально-практичний посібник / За ред. С.Ф. Голова. – Дніпропетровськ: ТОВ “Баланс-клуб”, 2000.- 768с.
3. Гарасим П. М., Журавель Г. П., Хомин. Фінансовий, управлінський та податковий облік у господарських товариствах : Підручник, - Тернопіль, 2003. – 522 с.
4. Даньків Й.Я., Остап'юк М.Я. Бухгалтерський облік: Підручник. - К.: Знання, 2007.- 469 с.
5. Косміна Р. М. Бухгалтерський облік: Навч. посібник. — К. : Вища школа, 2005. — 174с.
6. Лишиленко О.В. Фінансовий облік: Підручник. - 2-ге вид., перероб. і доп. — Київ: Вид-во "Центр навчальної літератури", 2007. - 556 с.
7. Марочкіна А.М. “Бухгалтерський облік за національними стандартами” Навчальний посібник – Х.: Торсінг, 2004.- 87 с.
8. Організація бухгалтерського обліку. Навчальний посібник /За редакцією В.С. Леня. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 696 с.
9. Пушкар М.С. Фінансовий облік: Підручник. – Тернопіль: Карт-бланш, 2002, - 628 с.
10. Сопко В. Бухгалтерський облік: Навч. посібник. - К.: КНЕУ, 2000. -448с.
11. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: Підручник – 6-те вид. – К.: А.С.К., 2005. – 784 с.
12. Чабанова Н.В., Василенко Ю.А. Бухгалтерський фінансовий облік: Посібник. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2002, - 672 с.
13. Фінансовий облік. Підручник, С. Голова, В. Костюченко, І. Кравченко, Г. Ямборко. – К.: Лібра, 2005. – 980с.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського // <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-технічна бібліотека України // <http://www.gntb.gov.ua/ua/>
3. Ефективна економіка // <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php>
4. Електронний науковий архів Науково-технічної бібліотеки Національного університету Львівська політехніка // <http://ena.lp.edu.ua:8080/>
5. Словарь научных терминов // <http://msuee.ru/science/Voc%20OND/SLOVAR.htm>
6. Львівська національна наукова бібліотека України ім. В.Стефаника // <http://www.lsl.lviv.ua/>
7. Державна служба статистики України // <http://www.ukrstat.gov.ua/>

8. Все про бухгалтерський облік // <http://www.vobu.com.ua/>
9. Державна фіскальна служба України // <http://sfs.gov.ua/>
10. Міністерство фінансів України // <http://www.minfin.gov.ua/>